

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Indiening nota n.a.v. verslag bij TK bij wetsvoorstel
invoering elektronisch cognossement

Datum
16 september

Onze referentie
6739063

Dossiernummer
3211556

Afstemming met
IenW

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)

1. Nota n.a.v. het verslag
2. Aanbiedingsbrief

1. Aanleiding

- In de praktijk van het internationale vervoer van goederen over zee wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de elektronische variant van vervoerdocumenten. Een aantal grote organisaties heeft daarom een oproep gedaan om tot een nationale wettelijke regeling te komen voor het elektronische cognossement. Deze regeling zorgt ervoor dat ook in Nederland partijen voor de afgifte van een elektronisch cognossement kunnen kiezen en draagt bij aan het toekomstbestendiger (techniekneutraal) maken van het Burgerlijk Wetboek.

- Naar aanleiding hiervan is een wetsvoorstel opgesteld, dat op dit moment schriftelijk in de TK wordt behandeld. De fracties hebben bij het wetsvoorstel een aantal vragen gesteld in een verslag. De vragen gaan o.a. over de verhouding tot andere regelgeving en de authenticiteit en betrouwbaarheid van het elektronisch cognossement. Deze vragen worden in de nota n.a.v. het verslag beantwoord. De vragen hebben niet geleid tot wijziging van het wetsvoorstel of tot het terugkomen op onderdelen van de toelichting.

- U bent eerste ondertekenaar van dit wetsvoorstel, omdat het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat (MinIenW) is tweede ondertekenaar, omdat het wetsvoorstel ziet op goederenvervoer over zee.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de nota n.a.v. het verslag en indiening ervan bij de Tweede Kamer door u, mede namens MinIenW.

3. Kernpunten

Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel bevat een regeling voor het elektronisch cognossement, een document dat bij het internationale vervoer van goederen over zee wordt gebruikt. Een cognossement is een waardepapier dat bij vervoer over zee wordt afgegeven door de vervoerder. Het geeft de houder van het cognossement het recht aflevering van de zaken van de vervoerder te vorderen, oftewel: hij kan hiermee aan de kade gaan staan en de zaken opeisen.

Boek 8 BW bevat een regeling voor het papieren cognossement. Het conceptvoorstel voegt een aantal artikelen aan Boek 8 BW toe met regels voor het elektronische cognossement. De wetsvoorstel heeft tot doel:

- te regelen dat een elektronisch cognossement gelijke werking heeft als een papieren document (functioneel equivalent);
- te zorgen dat de regeling technologie-neutraal is, zodat ook toekomstige technologieën (naast bijvoorbeeld blockchain) onder de regeling kunnen vallen.

Het wetsvoorstel regelt inhoudelijk het volgende:

- welke eisen aan een elektronisch cognossement worden gesteld.
- regels die borgen dat een elektronisch cognossement dezelfde werking heeft als een papieren cognossement.
- een regeling voor de vervanging van een papieren cognossement door een elektronisch cognossement, en vice versa.

Verslag TK

In de TK zijn vragen gesteld door de VVD-, NSC- en de CDA-fractie. D66 onderschrijft de verdere digitalisering van het elektronisch cognossement en de verbetering van de efficiëntie in het goederenverkeer en ziet geen aanleiding voor een nadere inhoudelijk reactie. De door de overige genoemde fracties gestelde vragen geven geen aanleiding tot wijziging van het wetsvoorstel of tot het terugkomen op onderdelen van de toelichting.

De vragen zien o.a. op:

- de verhouding tussen het wetsvoorstel en de *UNCITRAL Model Law on Electronic Transferable Records* (een regeling van de VN-organisatie voor internationale handel, hierna: MLETR), de Rotterdam Rules (een verdrag over goederenvervoer over zee dat (nog) niet in werking is getreden) en het CT-document (een document dat wordt gebruikt bij multimodaal vervoer, dus bijvoorbeeld vervoer zowel over zee als over spoor). Zowel de MLETR als de Rotterdam Rules bevatten een regeling voor elektronische vervoerdocumenten, zoals het cognossement. Hierop wordt uitgelegd dat de MLETR en de Rotterdam Rules op elkaar aansluiten en dat de Rotterdam Rules nog veel meer regels bevatten naast een regeling voor elektronische cognossementen. Verder wordt uitgelegd waarom het CT-document nu niet wordt meegenomen en wordt verwezen naar de evaluatiebepaling in het wetsvoorstel, op grond waarvan over drie jaar wordt gekeken of het CT-document alsnog moet worden meegenomen.
- de authenticiteit en betrouwbaarheid van het elektronische cognossement. Hierop wordt uiteengezet dat het wetsvoorstel regelt dat er bij het gebruik van elektronische cognossementen gebruik moet worden gemaakt van een betrouwbare methode voor het waarborgen van de authenticiteit en de integriteit van het elektronisch bestand. Als niet aan de vereisten wordt voldaan, is er geen sprake van een elektronisch cognossement (en is het slechts een elektronisch bestand). Het wordt aan de praktijk overgelaten om betrouwbare methodes te ontwikkelen op basis waarvan de authenticiteit kan worden gewaarborgd, de zeggenschap kan worden vastgesteld en hoe ervoor kan worden gezorgd dat het elektronisch bestand zijn integriteit behoudt. Nu stelt bijvoorbeeld The International Group of Protection and Indemnity clubs (IGP&I) (onderlinge verzekeraars) al voorwaarden aan het gebruik van

elektronische cognossementen en is er een lijst opgesteld met systemen die aan de voorwaarden voldoen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

4.1 Politieke context

Het wetsvoorstel sluit aan bij:

- het programma Goederenvervoer en Digitaal Transport van IenW, dat gericht is op papierloos transport;
- het Regeerprogramma. Hierin is in hoofdstuk 3b (Infrastructuur, openbaar vervoer en luchtvaart) opgenomen: 'En wordt ingezet op een verdere digitalisering van transportinformatie in logistieke ketens'.

Datum
16 september 2025

Onze referentie
6739063

4.2 Krachtenveld

Een aantal grote internationale brancheorganisaties, zoals BIMCO (internationale redersvereniging) en ICS (the International Chamber of Shipping) heeft in juni 2020 een oproep gedaan tot digitalisering in de zeevaart.

5 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota kan in zijn geheel actief openbaar worden gemaakt, op het moment van indiening van de nota n.a.v. het verslag bij het parlement. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.